

ARVIDSJAUR
IN SWEDISH LAPLAND
árviessjávrrie

Arvidsjaur vattenskyddsområden

Information om arbetet och föreslagna föreskrifter

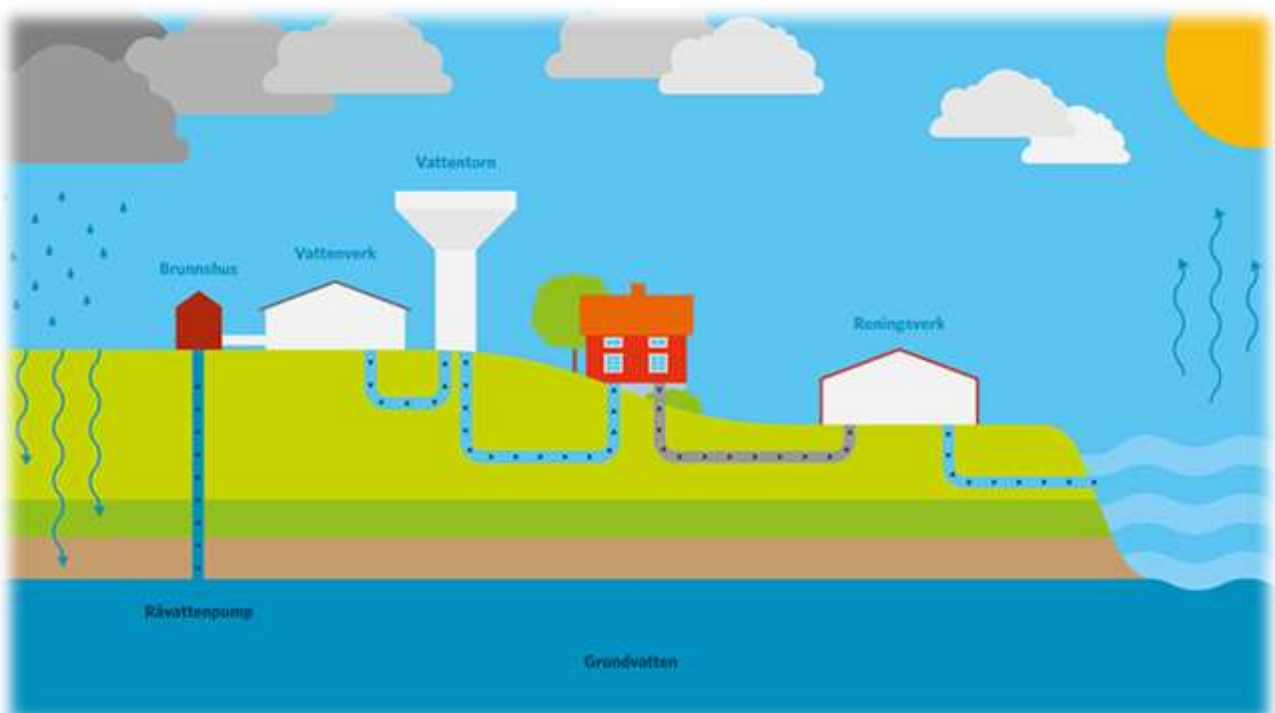
Tänk dig en dag utan vatten. Svårt, eller hur?

Vatten är världens viktigaste livsmedel och således en av våra allra viktigaste naturresurser. I Sverige förbrukar vi i genomsnitt 160 liter vatten per person och dygn. Arvidsjaurs vattentäcker förser Arvidsjaur med dricksvatten. Att ha tillgång till ett dricksvatten av hög kvalité kan ses som en självklarhet men vi måste vara rädda om vårt vatten. Det görs bland annat genom att upprätta vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter och nu tar vi fram förslag på nya vattenskyddsområden för alla kommunala vattentäcker. Vi vill behålla vår goda vattenkvalitet och se till att den inte blir sämre. Vi har bra vatten idag och det ska vi vara rädda om!

Arvidsjaurs vatten – skyddas för framtiden

Arvidsjaurs kommun producerar dricksvatten till över 5 000 invånare. Vattentäkter är värdefulla resurser för samhället och det är därför angeläget att bibehålla en hög kvalitet på dricksvattnet genom att skydda vattentäkterna. Merparten av de vattenskyddsområden som finns idag fastställdes under 1970-80-talen. Den svenska lagstiftningen har förändrats sedan dess och nya krav och mål har tagits fram. Arvidsjaurs kommun har därför inlett arbetet med att ta fram förslag på nya vattenskyddsområden och vattenskyddsföreskrifter för de kommunala vattentäkterna.

Det övergripande syftet med att ta fram förslag på nya vattenskyddsområden är att vi måste säkerställa tillgången på dricksvatten och den höga vattenkvaliteten på lång sikt. Vi vill behålla vår goda vattenkvalitet och se till att den inte blir sämre. Vi har bra vatten idag och det ska vi vara rädda om!

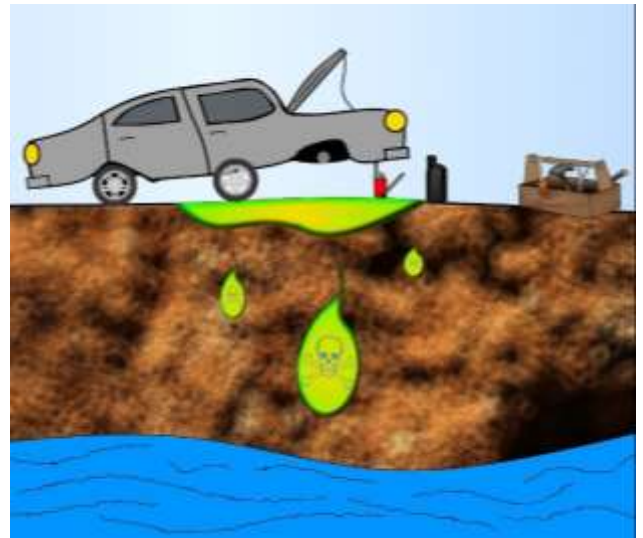

Bilden visar vattnets kretslopp. Vattnet i din kran kommer från en vattentäkt och när du använt vattnet går det till reningsverket. Efter att det blivit renat släpps det ut i sjöar och vattendrag.

Vad är ett vattenskyddsområde?

Ett vattenskyddsområde är ett geografiskt område som omger en dricksvattentäkt som länsstyrelsen eller kommunen beslutat att skydda för att undvika förorening av dricksvattnet.

En vattentäkt som förorenas riskerar att bli obrukbar. Det är därför långt bättre att skydda en vattentäkt innan något har hänt istället för att försöka rena en förorenad vattentäkt. Det övergripande syftet med att ta fram förslag på nya vattenskyddsområden är att vi måste säkerställa den höga vattenkvaliteten på lång sikt.

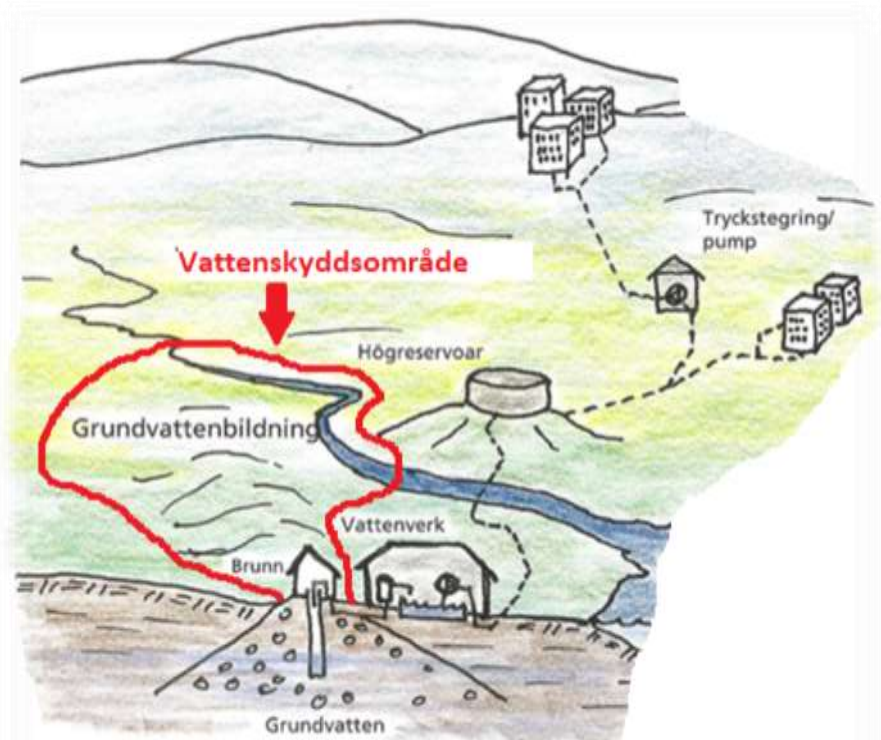

Till alla vattenskyddsområden hör det föreskrifter som reglerar aktiviteter och verksamheter som riskerar att förorena vattnet på både kort och lång sikt.

Vattenskyddsområdets storlek

Vattenskyddsområdets storlek bestäms bland annat utifrån vattentäktens tillrinningsområde. Tillrinningsområdet är det område varifrån vatten rinner mot vattentäkten, och därigenom det område där eventuella föroreningar som släpps ut också kan leda till att dricksvattnet förorenas.

Vattenskyddsområdet består ofta av olika skyddszoner. Kraven på boende och verksamheter i området kan variera beroende av vilken zon de är belägna i. Indelningen i zoner beror bland annat på att det ska finnas tid att åtgärda en förorening innan den når vattentäkten.

Bilden visar hur ett vattenskyddsområde (röd linje) kan avgränsas.

Vad innebär det att bo eller verka i ett vattenskyddsområde?

För dig som bor eller bedriver verksamhet inom ett vattenskyddsområde gäller särskilda bestämmelser, så kallade vattenskyddsföreskrifter. Vattenskyddsföreskrifter för vattentäkter ska säkerställa att syftet med skyddet uppnås genom att reglera och motverka verksamheter, hantering och åtgärder som kan medföra risk för vattenförorening och ha negativ påverkan på vattenkvaliteten.

För de allra flesta innebär det inte någon stor förändring, men alla måste värna om vattentäkten som resurs genom att visa aktsamhet med det som kan förorena vattnet eller marken runt omkring. Grundvattnet kan påverkas av att du till exempel tvättar bilen eller borrar en brunn.

Föreskrifterna i ett vattenskyddsområde reglerar bland annat hantering av kemiska produkter, transport av farligt gods, upplag av olika slag, täktverksamhet, jordbruk, avlopp, avfall och borrning. Föreskrifterna kan skilja sig åt mellan skyddszonerna.

Du kan behöva anmäla, söka tillstånd eller dispens

Enligt skyddsföreskrifterna kan du behöva anmäla eller söka tillstånd innan någon aktivitet eller verksamhet startas inom skyddsområdet. Det finns också vissa förbud, men det kan vara möjligt att söka dispens. Det är Miljö-, bygg och hälsoskyddsnämnden som handlägger ärendena.

Dispens från förbud ges bara om det går att visa att aktiviteten eller verksamheten inte innebär någon risk för grundvattnet och att det finns goda motiv till att det görs inom vattenskyddsområdet. Det är den som söker om dispens som ska kunna visa att det inte är någon risk och att det finns goda motiv.

Foto: Kent Norberg

Vad är förbjudet?

Förbuden tar framför allt sikte på verksamhet och åtgärder som är en uppenbar risk att skada och förorena vattentäkten.

Till exempel kan det vara förbjudet att närmast vattentäkten starta miljöfarlig verksamhet.

Utöver restriktioner i skyddsföreskrifterna för vattenskyddsområdet, så gäller fortsatt andra lagar och regler, som till exempel miljöbalken.

Kostar det pengar att anmäla och ansöka om tillstånd?

För Arvidsjaurs kommun finns en taxa för miljö-, bygg- och hälsoskyddsnämndens verksamhet inom miljöområdet. Om den åtgärd som söks tillstånd eller görs en anmälan för faller inom taxan kan en avgift behöva betalas.

At an accident, call emergency phone 112

Andra lagar och regler

Inom ett vattenskyddsområde så finns redan gällande lagar och bestämmelser. Därmed kan det krävas tillstånd eller anmälan utöver det som regleras i föreskrifterna för ett vattenskyddsområde. Utgångspunkten är att vattenskyddsföreskrifterna vid behov ska skärpa de krav som redan finns. Några exempel på andra lagar och regler som gäller anges nedan.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

I miljöbalken finns allmänna hänsynsregler som innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Petroleumprodukter m.m.

Naturvårdsverkets föreskrift NFS 2021:10 innehåller bestämmelser om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor. Bland annat gäller krav på sekundärt skydd för cisterner eller hantering av sammanlagt totalt 150 liter brandfarliga vätskor eller spilloljor i lösa behållare. Föreskriften ställer även krav på att rörledningar och slangledningar ska vara dubbelmantlade eller ha annat sekundärt skydd.

Avfall

För hantering av avfall gäller bestämmelser enligt avfallsförordningen 2020:614. Avfallsförordningen handlar om hur du ska ta hand om ditt avfall. Förordningen anger allt slags avfall som definieras som farligt avfall, och vilka egenskaper det är som gör att avfall ska klassas som just farligt. Den informerar även om vad som gäller vid transport av avfall. Arvidsjaurs kommun har även renhållningsföreskrifter som bland annat anger vad som gäller för hushållsavfall.

Djurhållning

Hållning av djur omfattas av miljöbalkens allmänna hänsynsregler, vilket bl.a. innebär att verksamhetsutövaren ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Fordonstvätt

Enligt miljöbalken är utsläpp av avloppsvatten en miljöfarlig verksamhet och det är inte tillåtet att släppa ut orenat avloppsvatten. I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att *Avloppsvatten skall avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.* Smutsvattnet från tvätt av motorfordon innehåller föroreningar som metaller, oljerester, kemikalier från bilvårdsmedel med mera och är skadligt för människan och miljön, vilket gör att det klassas som avloppsvatten. I Arvidsjaurs kommun ska tvätt av bilen ske i en anläggning/biltvätt eller "gör det själv hall". Tvätt av bilen på garageuppfarten, gatan eller andra hårda ytor ska undvikas för att inte miljön ska ta skada. På gräsbevuxen plan mark eller grusplan kan i undantagsfall, d.v.s. max 4 gånger per år och fastighet, accepteras att lera, grus och damm spolras av bilen. Under förutsättning att vattnet inte rinner ner i dagvattenbrunn, öppet dike, vattendrag eller sjö.

Från förslag till fastställt vattenskyddsområde

Arvidsjaurs kommuns förslag till nya vattenskyddsområden ska behandlas politiskt och därefter skickas till länsstyrelsen för fastställande. Handläggningstiden hos länsstyrelsen beror på om en komplettering begärs in från kommunen och hur många yttranden som kommer in under samrådet.

Samråd med berörda

Efter att ansökan inkommit till Länsstyrelsen och då Länsstyrelsens har bedömt att underlaget är fullständigt ska underlaget skickas ut på samråd. Vid samrådet ges markägare och innehavare av särskild rätt till marken möjlighet att yttra sig över förslag till beslut om vattenskyddsområde.

Har du frågor?

Kontakt

Miljö- och hälsoskydd

Hanterar frågor angående tillämpningen av skyddsföreskrifterna, exempelvis gällande tillståndshantering och anmälningshantering

Växel: 0960-155 00
mbhn@arvidsjaur.se

Arvidsjaur kommun (huvudman för vattentäkten)

Allmänna frågor om vattentäkten och vattenskyddsområdet.

VA- Gatuchef

Växel: 0960-155 00